

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Kirkeministeren (A.O. Andersen):

Hermed skal jeg tillade mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om menighedsråd.

(Lovforslag nr. L 140).

Hovedformålet med lovforslaget er et ønske om at skabe større interesse for menighedsrådsarbejdet ved blandt andet gennem større åbenhed at give mulighed for, at vælgerne kan følge med i, hvad der sker i menighedsrådet. Dette skal ses på baggrund af, at stemmeprocenten ved menighedsrådsvalget i november 1992 kun var 16,7.

Med dette som hovedsigte indeholder lovforslaget en gennemgribende revision af den nugældende menighedsrådslov med en række nye bestemmelser samt en ændret systematik.

Lovforslagets kapitel 1 indeholder bestemmelser om, hvilke inddelingsmæssige krav i form af sogn eller kirkedistrikt der stilles for oprettelse af et menighedsråd, en generel definition af rådets opgaver samt bestemmelser om, hvem der er medlemmer af menighedsrådet.

Præsters stemmeret har i flere år været genstand for en løbende debat. Forslaget indeholder som en konsekvens af den førte debat regler om, at præster fortsat skal være fødte medlemmer af rådet, hvis deres ansættelse i pastoratet er af længere varighed. Dette betyder, at kun tjenestemandsansatte sognepræster og overenskomstansatte præster, der er ansat for en periode af et år eller mere, skal være medlemmer af menighedsrådet i det pastorat, hvor de er ansat.

Disse præster har ret og pligt til at deltage i rådets møder med forslags-, tale- og stemmeret. Heroverfor står imidlertid en række konkrete tilfælde, hvor det er fundet formålstjenligt at fjerne præstens stemmeret, nemlig i sager om liturgi (lovforslagets § 38), i sager om opførelse og nedbrydning af kirker og i indstillingssager om sogneinddeling og pastoratsinddeling. Baggrunden for, at præsten ikke gøres inhabil i disse sager, men derimod alene fratages stemmeretten, er, at der er tale om sager, hvor præstens råd og vejledning har stor betydning, men hvor præstens stemme dog ikke findes at burde kunne forrykke det flertal i menighedsrådet, der er fremgået af det seneste valg.

Der er endvidere i dette kapitel indsat en bestemmelse, hvorefter de ansatte kirkefunktionærer kan vælge en repræsentant til uden stemmeret, men med forslags- og taleret, at deltage i menighedsrådsmøderne. Dette vil sikre, at kirkefunktionærerne kan følge med i rådets arbejde, og at rådet kan trække på de ansattes sagkundskab.

Kapitel 2 indeholder regler om det konstituerende møde i forbindelse med menighedsrådsvalget, herunder regler om valg af formand, næstformand og valg til enkeltmandsposter, regler om det årlige valg af formand og næstformand samt regler om indkaldelse af stedfortrædere og udtrædelse af menighedsrådet.

Lovforslagets kapitel 3 indeholder regler om udvalg, og den væsentligste ændring i forhold til den nugældende lov er, at menighedsrådenes adgang til at nedsætte særlige udvalg lovfæstes, ligesom praksis vedrørende de lovpligtige udvalgs funktionsperiode lovfæstes.

Kapitel 4 indeholder bestemmelser om åbenhed i beslutningsprocessen. Dette betyder, at møder i menighedsrådet efter forslaget er offentlige, at sagsfortegnelse samt udskrift af beslutningsprotokollen skal fremlægges, og at den nugældende praksis om, at det både under mødet og af tilførlerne til beslutningsprotokollen skal fremgå, hvorledes det enkelte medlem har stemt, lovfæstes.

Forslagene er begrundet i et ønske om, at menighedsrådenes arbejde, som blandt andet består i administration af store skattemidler, forvaltning af store kulturværdier samt styring af betydelige personalegrupper, skal varetages i et åbent samspil mellem vælgerne og de folkevalgte, og dette kan kun ske, såfremt vælgerne har mulighed for at følge med i beslutningsprocessen.

Kapitel 5 indeholder en række bestemmelser om formandens og næstformandens kompetence. Bestemmelserne er i vidt omfang alene en præcisering af den nugældende retstilstand, men indeholder dog den nyskabelse, at menighedsrådet kan beslutte at udbetale honorar til formanden, som i givet fald er forpligtet til at modtage honoraret. Dette honorar kan dog kun udbetales, såfremt formanden er valgt blandt de valgte medlemmer af menighedsrådet.